

Jernbanedirektoratet

Vår dato: 01.10.2019
Vår referanse: 19/27772 - 2
Deres dato: 01.07.2019
Deres referanse:

Hørings svar - Ny jernbane Fauske - Tromsø (Nord-Norgebanen)

Vi viser til høringsbrev av 01.07.19 fra Jernbanedirektoratet angående ny jernbanestrekning mellom Fauske og Tromsø.

Jernbanedirektoratet har fått i oppdrag fra Samferdselsdepartementet å utarbeide et oppdatert kostnadsanslag og en samfunnsøkonomisk analyse for ny jernbanestrekning Fauske – Tromsø (Nord-Norgebanen). Analysen skal baseres på traseer fra tidligere utredninger, og trasevalg og tekniske løsninger skal ikke tas stilling til på nåværende tidspunkt.

I Jernbanedirektoratets hovedrapport, datert 01.07.19, er forhold tilknyttet reindriftsnæringen og miljø blitt belyst på et overordnet plan. Eventuelle konfliktområder og konsekvenser for landbruket har på nåværende tidspunkt ikke blitt synliggjort.

Landbruksdirektoratets vurderinger

En utbygging av Nord-Norgebanen vil medføre konflikter for landbruket og reindriftsnæringen. På nåværende stadium er det vanskelig å konkretisere konsekvensene av en slik utbygging. Detaljgraden er svært overordnet og vi kan derfor ikke vurdere hvilke traseer som utmerker seg eller hva slags konsekvenser de potensielt vil medføre. Dersom man beslutter å gå videre med prosjektet, ser vi frem til å komme med et mer konkret innspill når en mer detaljert plan for de ulike traseene foreligger.

Reindrift

Det fremgår av hovedrapporten at Nord-Norgebanen vil medføre store konsekvenser for reindrifta. Tidlig dialog og involvering av reindriftsnæringen er derfor ytterst nødvendig for å begrense konsekvensene banen vil kunne medføre, og finne avbøtende tiltak som kan senke skadeomfang og konfliktnivået i områder der inngrep er uunngåelig.

Landbruksdirektoratet er derfor positive til at det på et tidlig tidspunkt i prosessen har vært konsultasjon med Sametinget angående reindriftsinteressene.

I hovedrapporten fremgår det at korridorene som traseene går i er ca. 200 meter brede. Barriereeffekten vil derfor være betydelig, og alternative krysningsmuligheter må vurderes der traseen går i dagen. Samtidig bør store urørte områder bli skånet fra fragmentering, og traseene bør fortrinnsvis legges i områder som allerede er berørt av menneskelig aktivitet og inngripen. Der jernbanen krysser viktige reinbeiteområder, ber vi om at linjene sikres på en tilstrekkelig måte slik at dyretragedier liknende det vi har sett på Nordlandsbanen i stor grad kan unngås. Dette gjelder spesielt i perioden når reinen flyttes mellom sesongbeiteområdene.

Landbruk

Norge har et svært avgrenset areal for matproduksjon, og det er en politisk målsetting at norsk matproduksjon skal økes (jf. meld. St. 11 (2016-2017)). En forutsetning for å nå dette målet er riktig bruk og vern av arealressursene. Det er også et politisk mål å begrense omdisponeringen av dyrka jord. Ved behandlingen av nasjonal jordvernstrategi i 2015 strammet Stortinget inn målet for maksimal årlig omdisponering fra 6 000 til 4 000 dekar. Dette målet står fast i oppdatert nasjonal jordvernstrategi, som ble vedtatt av Stortinget i 2018.

Konsekvensene for landbruket er på nåværende tidspunkt ikke belyst i hovedrapporten for Nord-Norgebanen. Landbruksressursene, herunder skogbruk, beiteområder og jordressursene vil alle bli berørt av Nord-Norgebanen. Vi forventer derfor at konsekvensene for dette temaet vil bli utredet dersom man beslutter å gå videre til en konseptvalgutredning (KVU).

I likhet med reindrift er det barriereeffekten og beslaglegging av areal, som er den største utfordringen for landbruket. Tidlig involvering og god dialog med næringsutøverne er derfor viktig, for å kartlegge bruken av landbruksressursene og finne avbøtende tiltak slik at man kan unngå de største konfliktområdene. Ved en eventuell oppstyking av jordbruksområder må behovet for bruer og underganger kartlegges i dialog med de berørte næringsutøverne.

På bakgrunn av nasjonal jordvernstrategi og Stortingets eget vedtak om å redusere den årlige omdisponeringen av matjord, mener Landbruksdirektoratet at landbruksressursene, og i særskilt dyrka mark, må tillegges vekt i vurderingen av ulike trasevalg.

I de tilfeller der jordressursene står i fare for å bli omdisponert, må det vurderes planendringer eller avbøtende tiltak slik at arealbrukskonflikten reduseres. Landbruksdirektoratet mener at jordbruksarealene også må skånes i anleggsfasen slik at man hindrer jordpakking. Jordbruksområder må derfor ikke brukes som midlertidig deponi i anleggsperioden.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Berit Lundamo
fung. seksjonssjef

Oda Andrea Stensrud Gundersen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:

Jernbanedirektoratet